

Pa Koriniti Vinarua

Na popodalaina na leta

¹ Ara Paula, pana nyorogua tana Tamasa qa kai tinoni tagarunuqu ti Jisu Karisito, beto ko i Timote na tasida.

Na leta api sa sa lao tamugou na ekelesia tana Tamasa pa Koriniti beto ko tadira dorudi na tinoni tana Karisito qai suvere doru eqa pa pikata ia pa Akaia.

² Na vairoqu vaialona mi kole somana tamugou beto vei tugu na bule tana Tamasa na Tamada beto na Bangara i Jisu Karisito.

I Paula sa paranga jonganania na manoto pana toto so tapata

³ Aria ko ta vatarasaea gita sa na Tamasa, na Tamana na oda Bangara i Jisu Karisito. Isa sa na Tamada sa kopu vatalenigita beto na Tamasa sa vanigita doruna na manoto.

⁴ Isa sa vamanotogita pa dorudi na oda tapata, ko sa vei sa gita ba tana boka vamanotoria sira qai gosoro tapata. Ko tonai tana varoitia sa na manoto gita mekada sa tei vamanotonigita tu na Tamasa, poni sa tana boka vamanotoria sira.

⁵ Ura kai muqisi podeke vei tugu qai pugele tarigita sira na vitigi ura taqe vasosotoa na Karisito, poni sa pana oda kole kame tavitia na Karisito sa na manoto lavata tana Tamasa ba sa pugele tarigita tugu.

⁶ Vei be gosoro vitigi sa agei sa na ginuana sa vei ko agou mu tavamanoto beto mu vasosoto ko

mu taalo agou. Vei be tavamanoto sa agei, poni agou ba qu tavamanoto tugu sagou beto qu turu vangajuria sira tugu na vitigi qe gosororia agei.

⁷ Na mei rangemiu agou sa sa oqoro rijo; ura agei qe gigilai sa kai muqisi podeke vei qu somana gosororia agou sira na vitigi qe gosororia, poni sa kode muna somana isongia tugu vei agou sa na manoto qe isongia.

⁸ Ura agei qe ke nyoroguania ko bu mumaniria, agou ka visa tavitimei, sira na tapata qe gosororia agei pa pikata gusu pa Esia. Na pogoso mamatadi qai vanigei sa qai lavata jola beto qai bogata jola ko agei qe tei munyalania tu sa na rorovena mene toa lalaomei.

⁹ Goto qe rove veinia qe tei tavapogosonia tu agei sa na lelevena na mate. Ba na ginuana sa vei api sa vei ko meneke totoravusu mulenigei mekamei sagei, goto me totoravusia na Tamasa tu isa sa boka vatoa muleria sira qai tei mate tu.

¹⁰ Ko pana tapata vaivamatedi, isa sa sa vasaregei beto ko isa tugu mina vasaregei. Ko pana tana qe vakolea agei sa na mei totoravusu ko kode isa mina vasare ligugei mutu,

¹¹ vei muna mekarai vavara tokanigei sagei. Ko mai taoe sira na soku vavara ira ko na Tamasa mina mananigei, poni sa ira na soku sa mai paranga jongananigei sagei.

I Paula sa beia na ona nguti lao pa Koriniti

¹² Agei qe vaqatania sa na monanamei mekamei sa gigila vatalea sa agei pana mei uana pa kasia gusu api sa qe toania na bulo tuvisina beto na bulo liosona qai lame vei tana Tamasa. Ko pana mei baere lao tamugou ba qe toa vei tugu isa. Ba

nake pana gigigalai tana tinoni goto pana vairoqu vaialona tu tana Tamasa sa qe boka roiti vei aipira sagei.

¹³ Ura kepore na ginua golomodi sira na sakasa qe kuti lao vanigou goto isa tugu na veveina qu boka tiroa ko qu vakaberia agou. Ara qa rovea sa kode muna vakabere vatatale

¹⁴ veinia isa qu tei vagigilaimiu tu na kobudi. Ko agou muna boka vaqatanigei sagei kai muqisi podeke vei agei ba mene vaqatanigou sagou pana rane mina lame noda Bangara i Jisu.

¹⁵ Ura qa gigila vataleaqua ara sa na miu qeqera vei isa ko sa vei sa ara qa nyoroguania tu ko ba lame momoe tu tamugou, ko agou bu tamana karu toto so qau.

¹⁶ Qa nyorogua lao ovikigou sagou tonai mana rerege jola lao sae vei pa Masidonia, beto tonai mana mule lagere sa mana jola vei tugu tamugou ko mana boka tekua kaki vaitokai pana tamugou pana qua rererege lao pa Jiudia sau sa na qua nyorogua momoe.

¹⁷ Ai vei qa vei na tinoni sa rabeke sara totonai qa nyorogua roiti vei isa? Ai vei qa roitiniria na qua nguti vei kai tinoni pa kasia gusu api ko qa vanaqiti mekarai pojaria na <<E, e>> beto na <<Dai, dai>>?

¹⁸ Na Tamasa sake boka teteria nona paranga, ko agei na mei ngunguti lao tamugou ba sake vaisomanai <<E>> beto na <<Dai>>.

¹⁹ Ura na Tuna na Tamasa, i Jisu Karisito, isa na veveina qe taraenia tamugou agei Silovanosi i Timote beto ara tugu, sa nake vaisomanai <<E>> beto na <<Dai.>> Ba pana tana sa doru toto so sa

na <<E>> gu.

²⁰ Ura dorudi na taringunguti tana Tamasa sa qai gagale <<E>> pana tana. Ko inara sa vei sa pana ti Jisu Karisito na <<Agua>> sa sa tapoja ko na valavatana na Tamasa.

²¹ Ko na Tamasa tu mekana sa vamauru tavitinigei agou sagei pana oda kole kame tavitia na Karisito beto ko isa tu mekana sa uduku garunugei.

²² Isa sa tei vakolenigita tu na vinagigila ko na ona isa sa gita beto sa vanigita na ona Gagala pa buloda ko na kolena na Gagala isa sa na vinasosotona sa gita sa na ona isa.

²³ Ara qa kukua na Tamasa ko mi vasekesiu vei bake ulenia ara sa na sosotona. Ura isa sa gigilai na buloqu! Na ginuana qake mule lao ligu pa Koriniti sa ura qake nyorogua vatakulangagou mule sagou.

²⁴ Nake vei ko agei qe kukuta uanania na sakasa muna vasosotoria sa, ura agou qu turu vamauru pana miu rarange. Goto agei qe mekarai roiti tavitigou ko na vaqeragou agou.

2

¹ Ura ara qa vilea pa roququ sa ara maneke lame ligu ovikigou ura kita ma vatakulangagou mule qau.

² Ura vei ba vatakulangagou ara sagou, poni sa kepore mutugu sa isa mina vaqerasiu. Ura ira tugu bai vaqerasiu ara sa qa vatakulangaria.

³ Ko inara sa vei sa qa kuti vanigou ara sa kai leta isa, ko tonai mana lame kamugou poni maike vatakulangasiu sira tugu na tinoni bai vaqerasiu.

Ura ara qa vagigila vatalea sa tonai mana qera ara, sa agou ba muna qeqera tugu vei.

⁴ Na leta isa sa qa kutia ara pana roroqu vitigina na bulo takulangana beto taviti kolo mataqu. Ba nake vei ko ma vanigou agou na takulanga qau sa, ba vei ko mu gigilai sa na qua roroqu lao tamugou qau.

Na tepa ko mai taleosonia sa na tinoni sa sela

⁵ Ego, bi vei kai tinoni sa bi vatakulangia sa kai goto tinoni, sa nake ara gu sa sa vatakulangasiu goto agou doru tugu vei. (Ba qa paranga vei pira sara ko nake vei ko qa korapa vavajolai sa.)

⁶ Ko na vinakilasa qu vania agou doru na tinoni sa vaivatakulanga api sa sa pada gu kopira.

⁷ Ko kopira mu taleosonia beto mu vamanotia sa na tinoni isa ko mike takulanga vivikerenia sisa.

⁸ Ko ara qa tepa vivitigigou ko mu vabatinia sa agou qu roroqua sisa.

⁹ Ko inara gu sa vei sa qa soni kutia ara sa na leta isa ko ma podekegou beto ma gigila vatalea sa vei muna boka vataberia sira dorudi na qua vavanau qau.

¹⁰ Ego isa na tinoni qu taleosonia agou, sa ara ba qa taleosonia tugu. Ko isa qa tei taleosonia tu (vei bi koleona sosoto sa na sela lavatana sa pada bi taleosonia sisa) sa pana laemiu agou qa taleosonia ara pa moena na Karisito sisa.

¹¹ Qa roiti vei pira sara ko take vania na lolomo ko mi tutinigita nona roroqu si Setani. Ura gita tage gigila vataleriaoda sira na ona roiti nyony-oravadi isa.

Na takulanga ti Paula pa Toroasi

¹² Totonai qa lao kamu pa Toroasi ko ma tarae-nia na nongorona na Karisito qau, poni sa na Bangara sa revanga vanisiu na lolomo jongana sa ketakoi,

¹³ ba na qua roroqu sake boka manoto ura palu mana gosoria ketakoi sa na tasiq i Taetusi qau ba totonai qa lao kamu sa qake batia tu. Ko qa loloaria gu sira beto qa jola lamequa pa Masidonia.

Na toa varene pana tutina na Karisito

¹⁴ Ba gita ta paranga jongana lao tana Tamasa! Ura pana oda somana kole kame tavitia na Karisito sa agei doru totoaso na Tamasa sa toni veinigei ira na pinausu pa liguna sa vakilasaria isa sira nona kana. Na Tamasa sa varoitigei sa agei ko sa vareregia doru eqa vei kai sakasava umanga jongana sa na gigalaina na Karisito.

¹⁵ Ura agei sa qe vei na sakasava umumanga jongana sa vaivanania na Karisito lao tana Tamasa, ko sa rerege pa vaikorapaidi ira qai tei taalo tu beto pa vaikorapaidi ira qai korapa muma.

¹⁶ Ko tadira qai muma, sa isa sa kai umanga nyabo sa boka vaivamate; ba pana tadira qai taalo, sa isa sa kai umanga sa valamea na toa. Ko i sei sa padai sa na roiti vei aipira?

¹⁷ Ura agei sa qeke vei sokudi ira kaki qai varerege veinia kai sakasava vavaina goborona sa na nongoro tana Tamasa. Goto na Tamasa tu sa garunugei ko qe paranga pa moena na Tamasa pana uana jongana vei na nabulu tana Karisito.

3

Ira na nabulu pana vinaego koregana

¹ Ai vei kopira qe paranga vei qe podalai vava-poreveveina mulenigei mule mekamei sa agei? Sosoto ira kaki sa sa poreveveina sa mai pogosoria tu sira na leta koko vei tamugou, ba bai lao tamugou ko bai ule vakakaberenia sa na veveidi mekadi. Goto agou qu tei gigila vataleamiu tu sa agei meneke kilu isongia kai leta vevei isa.

² Agou tugu mekamiu sa na mei leta agei sa pojai na veveimei agei, ko sa takuti pa buloda gita ko qai gigilai beto qai tiroa ira doru tinoni.

³ Na kabarena gu sa agou sa kai leta na Karisito mekana sa kutia beto ko na vuana na roiti nabulu tamigei. Ko na leta isa sa kutia na Karisito nake pana sakasa kukutina goto pana Gagalana na Tamasa toana, beto ko nake pana patu pepetaradi ba pana bulo tinoni tu.

⁴ Inara qe paranga vei sagei ura qe totoravusia agei sa na Tamasa pana mei kole somana tana Karisito.

⁵ Ba nake vei ko mekamei qe boboka ko qe paranga vei qe bokamei roitinia na roiti api sa. Goto na boboka qe isongia agei sa sa koko vei tana Tamasa tu.

⁶ Ko na Tamasa tugu sa vanigei na boboka sa agei ko qe nabulu pana vinaego koregana, ko na vinaego isa sa sake tagasi vakole pana leta vevei na Vavanau ti Mosese goto pana Gagala tu. Ura na leta tagasina sa sa vaivamate, goto na Gagala sa vaivatoa.

⁷ Ego na Vavanau sa sa tagasi pana patu pepetaradi beto ko na malakapina na Tamasa sa

kikilanga tonai sa tavalagere sa na Vavanau isa. Ko ira na tinoni Izireli qaike boka doro vatotogasia sa na isumatana i Mosese ura sa kilanga jola. Ko vei na roiti ninabulu sa valamea na mate tonai sa tavaroitī sa sa lame tavitia tu na malakapi,

⁸ poni sa ai mina koi vei kilangana sa na malakapi mina lame tavitia sa na roiti ninabulu tana Gagala?

⁹ Ura na roiti gu sa kolea na vaipitu ba sa votua na malakapi, ko ai mina koi vei kilangana na malakapina sa na roiti ninabulu sa vatuvisiria ira na tinoni?

¹⁰ Ko isa na Vavanau qī kolea na malakapi perangaina sa kopira sa kepore na malakapina, ura na malakapina na nongoro jongana sa kilanga jolania isa.

¹¹ Ko na sakasava gu sake kole vasovai ba sa lame tavitia tugu na malakapi, ko ai mina koi vei kilangana na malakapina sa na sakasa sa kole jola?

¹² Ego qe korapa vera gelenia agei sa na toa kilangana isa, ko sa vei sa qe varenenia agei sa na vavakatonā na nongoro jongana.

¹³ Agei sa qe ke paranga varove sa vei i Mosese sa ude vapaea na isumatana ko ira na tinoni Izireli qaike boka doro vatotogasia sa na kabere totonai sa iolo riuona.

¹⁴ Ba ira tugu na tinoni Izireli mekadi sa na roqudi ba sa patei. Ko sa kamua tugu pa rane pa ngeni api sa korapa tugu oqoro tavaiolo sa na udude vapaeni isumata isa totonai qai tiro votunia na vinaego leluna. Ura tonai sa kole kame gu pana tana Karisito na tinoni beto sa boka tavaiolo

sa na ude isumata.

¹⁵ Ko sa kamua tugu pa totošo kopira sa tonai qai tiroa na Vavanau ti Mosese, sa sa kai toba sa kole vapaeria na bulodi.

¹⁶ Ba totonai sa gabala lao tana Bangara sa na tinoni, poni sa tavaioło sa na udude vapaeni isumata isa.

¹⁷ Ego ko na Bangara isa sa na Gagala, ko ketakoi sa suvere sa na Galana Bangara sa na toa taru-vatana sa sa kole.

¹⁸ Ko gita doru sa tei tateku pale tu sa na ude vapaeni isumatada ko taqe boka dogoro vatotogasia na malakapina na Bangara. Ko taqe tabei lao pana kirena na Bangara podalai kai kabere tana ko taqe kesa saea na ona kabere lavata. Ura api sa na ona roiti na Bangara isa na Gagala.

4

Nake munyalana sa na taraenia na nongoro jongana

¹ Ko inara sa vei sa agei qeke munyala ura na Tamasa tu sa roroqu tokanigei ko sa vanigei sa na roiti ninabulu api.

² Goto agei qe dainiriamei sira na uana vaivakea golomodi, ko qeke toania na uana sesekena beto qeke bei vapirua sa na paranga tana Tamasa. Goto qe poja lodakia gu agei sa na sosoto, ko na monanadi ira na tinoni mai rangegei pa moena na Tamasa qeu.

³ Ba vei bi pae sa na nongoro jongana tamigei, sa pana tadira qai muma gu sa pae sisa.

⁴ Ira na tinoni ira sa qaike vasosoto ura na tamasa ikerena pana kasia gusu api sa valeqai na

roqudi, ko qaike batia sa na kabere na nongoro jongana na veveina na malakapina na Karisito, isa na kirena na Tamasa.

⁵ Ura agei nake veveimei mekamei sa qe tarania, goto na veveina i Jisu Karisito tu isa na Bangara. Goto agei mekamei sa na nabulu gu tamugou pana mei somana kole kame tana Karisito.

⁶ Ura isa tugu na Tamasa sa paranga, <<Na kabere sa mi tolanga votu lame vei tu pana rodomo! >> sau, sa isa tugu sa na Tamasa sa tolanga pa bulomei, ko sa vanigei na kabere na gikalaina na malakapina na Tamasa pa moena na Karisito.

⁷ Ba agei sa qe vei na raro sa taroiti pana nyelaka ko sa kolea na isisongo poreveveina api, ko sa tadogoro sa na neqi lavatana sa sa koko vei tu tana Tamasa goto nake tamigei.

⁸ Qe tavatapata pa doru soana sagei, ba qe ke tanono vagore sosoto; qe rura tugu, ba qe ke vaivasevi sosoto;

⁹ qe takomiti, ba qe ke taloa pale; qe tavavukele tugu, ba qe ke tavaaboro puta sosoto.

¹⁰ Doru totoaso qe pogosia pa tinimei agei sa na mate ti Jisu, ko na toa ti Jisu sa mi bola votu pa tinimei.

¹¹ Pana mei toa agei doru totoaso sa qe kole alala lao vei gu pa mate pa laena i Jisu, ko na toa ti Jisu mi bola votu pana tinimei isa sa boka manyaona.

¹² Ko na mate sa sa korapa roiti pana tamigei, ba tamugou na toa sa sa korapa roiti.

¹³ Pira sau sa kai kukuti, <<Qa vasosoto ko sa vei sa qa paranga!>> sau. Ko pana kai muqisi uana vei isa sa agei ba qe vasosoto ko vei sa qe paranga.

¹⁴ Ura qe gigilaime sa na Tamasa, isa sa vaturu mulea pana toa na Bangara i Jisu sa isa tugu sa mina vaturu mulegei sagei pana mei kole kame tavitia i Jisu beto mina mekarai vaikamu tavininigei agou pana moena isa.

¹⁵ Ura dorudi aipira sa na tokamiu agou, ko totonai na vairoqu tana Tamasa mi kamu poni sa mai pugele nyonyoania ira sa na paranga jongana sa valavatia na Tamasa.

Na toa pana rarange

¹⁶ Ko inara sa vei sa agei qe boka tavamun-yala. Sosoto na tinime pa peguruna sa korapa lelu gore, ba na gagalamei sa sa tavakorega doru rane.

¹⁷ Na tapata ikikete beto na aputaidi taze gosororia aipira sa qai korapa vanaqitinigei agei sa na kabere kole jolana sa jolania doru tapata qe gigilaria kopira.

¹⁸ Ko gita tazeke dogoro laoria sira na sakasa qai boka tabata goto ira tu na sakasa qaike tabata. Ura ira na sakasa qai tabata sa qaike kole sovai, goto ira na sakasava qaike tabata tu sa qai kole jola.

5

¹ Qe gigilaime agei sa tonai mina tajegara pale sa na aqao isa na tinime qe suveria pa peso api, sa na Tamasa mina vanigei kai ruma sake taroit pa lima tinoni beto ko na kole jolana pa noka.

² Ko pana tini api sa qe kiu alili sagei ura qe nyorogua teku pokonia agei sa na mei susuverena pa noka.

³ Ko totonai mene tei pokonia tu sa na tini isa sa agei meneke vei na tinoni sa gagado.

⁴ Ura totonai qe korapa suveria sa na aqaqo pa peso api, sa agei qe kiu alili tavitia na takulanga. Ba nake vei ko agei be siqarai gona pale sa na tinimei api qeu sa, goto qe nyoroguania ko be isongia sa na tini koregana pa noka qeu, ko isa na tinimei sa boka mate sa mi tabei lao pana tini sa kole jola.

⁵ Isa sa tei vanaqiti vanigei tu na bei api sa na Tamasa tugu mekana, isa sa tei vanigita tu na ona Gagala ko na Gagala isa sa na vinasosotona na ona na Tamasa sa gita.

⁶ Ko agei doru totooso sa qe varene. Qe gigilai sa totonai qe korapa suveria sa na tinimei pa peso api, sa qe korapa sou pana tana Bangara,

⁷ ura na mei rarange sa sa gaitigei, nake mei dodoro.

⁸ E, qe varene sagei, ko qe nyoroguania sa be taloa tu sa pana tinimei api ko be lao suvere tavitia na Bangara qeu.

⁹ Ko bi vei be suvere tu pana toa tinimei api babi pana tini koregana, poni sa agei na mei kuta nyorogua sa me vaqerai gu isa qeu.

¹⁰ Ura gita doru sa kode tana bola votu pa moena na totoqona vaipitu tana Karisito. Ko okokoto tinoni sa mai okoto tekua sa na vuana tugu doru dia roiti qai roitiniria pana dia toa tini, bi vua jongana babi vua ikerena.

Na nongoro sa vabaereria lao tana Tamasa ira na tinoni

¹¹ Ko sa vei sa agei qe gigilai sa na poreveveina tana matagutunia na Bangara, ko qe podekeria ko me vagabalaria sira na tinoni qeu. Tana Tamasa

sa na kabereña gu ko ara qa nyorogua vasosotoa sa pa monanamiu agou ba na kabereña tugu vei.

¹² Qe ke korapa vavaporeveveina mulenigei mule pana tamugou sagei, goto qe korapa gu pojanigou na veveime mekamei ko agou tu sa muna vavaqatanigei. Ko mina vei tu sa muna boka oeria sira qai kemarania sa na veveina na boboka tana tinoni goto nake veveina na uana.

¹³ Ura vei be doro vei na tinoni rururamei sagei, isa na ginugua pa vaikorapaina na Tamasa beto agei sisa. Vei be doro vei na tinoni tavagigalamei sagei, poni sa mu doro veinia qe korapa parangagou agou.

¹⁴ Na vairoqu tana Karisito sa sa bangaranigei ura agei qe vagigila vatalea sa kai tinoni sa mateniria doru tinoni, ko na ginuana isa sa doru tinoni qai somana mate tugu sira.

¹⁵ Ko isa sa mateniria doru tinoni, ko ira qai toa sa maike tavaqera muleniria mekadi goto mai vaqerai tu isa sa mate beto sa tavatoa mule vaniria.

¹⁶ Ko sa vei sa kopira sa kepore kai tinoni tage dorida pana dodoro tinoni sa gita. Pa totošo qai jola pori sa tage dorida pana dodoro tinoni sa na Karisito, ba kopira tageke doro veinia isa sisa.

¹⁷ Ko inara sa vei sa totonai sa kole kame tana Karisito sa na tinoni, sa isa sa na vinapodaka koregana sisa; na toa leluna sa tei mumuriona tu, ko kopira na toa koregana sa lame.

¹⁸ Doru sakasava aipira sa na Tamasa sa roitiniria, isa pana oda kole kame tana Karisito sa vaibaerenigita tana mekana beto sa vanigita na roiti ninabulu ko tana vavaibaere laoniria mule

pana tana sira kaki goto tinoni.

¹⁹ Na oda nongoro sa na veveina pana kole kame tana Karisito na Tamasa sa vaibaere laonia tana mekana sa na kasia gusu. Sake puku tutiria isa sira na dia sela, beto ko sa tei vanigita tu sa na nongorona sa ulenia na soana vei beto mai vaibaere lao tana Tamasa ira na tinoni.

²⁰ Ko agei sa na tinoni paparanga tana Karisito, na Tamasa sa varoitigei ko sa ulenia na ona tepa. Agei qe tepa vania na Karisito: mu baere lao tana Tamasa!

²¹ Na Karisito sa kepore na ona sela, ba pa laedagita na Tamasa sa vamalumia ko sa va-pogosonia na sela ko pana oda somana kole kame tana sa gita tage somana isongia na tuvisi tana Tamasa.

6

¹ Agei qe roiti tavitia na Tamasa sagei, ko sa vei sa qe tepa vivitigigou sagou qu tei isongia tu na vairoqu vaialona tana Tamasa ko muke doro vagoboria sa na vairoqu vaialona isa.

² Ura pira sau sa na Tamasa,
<<Pana toতোso tavilena ara qa nongorigo sao,
beto ko pana rane inaalo qa toকানিগো sao,>>
sau.

Mu vainongoro ko! Kopira tugu sa na toতোso tavilena. Mu vainongoro ko! Kopira tugu sa na rane inaalo.

³ Agei qeके roitinia kai sa bai tatupenia ira na tinoni, ko kepore sa kai sela mi tabata pana mei roiti ninabulu qeu.

⁴ Goto doruna mei uana sa agei qe vatadogoronia sa agei sa na nabulu tana Tamasa pana turu vangajudi ira na tapata qe gosororia, na vitigi, na tapata beto na takulanga.

⁵ Qe tapiqolo, qe tavatome pa ruma vaipiu beto qe tarapata. Qe roiti mamalagoso beto qe ke teteku vatale na minere vatale.

⁶ Pana mei uana liosona, na mei gigalai, na mei vera vamomoso, na mei tokana na goto tinoni, pana Gagala Tabuna, na mei vairoqu sosotona,

⁷ pana nongoro sosotona, beto pana neqi tana Tamasa sa qe vatadogoronia na nabulu tana Tamasa sagei. Na toa tuvisina sa vanigei na Tamasa qe nanaqe vaikalenigei beto qe vaipernia.

⁸ Kaki tinoni qai pangaganigei, goto kaki qai vakeagei. Kaki tinoni qai vavaledenigei, goto kaki tinoni qai vatarasaagei. Kaki tinoni qai jutunigei na tinoni sesekemiu qarigunigei, ba agei qe pojai gu sa isa sa sosoto.

⁹ Qe ke tadoro gigila tadira kaki, ba agei qe tagigila vatale gu tadira doru, qe tadoro vei kale qe tei mate tu, ba mu dorihamiu gu sa agei qe korapa toamei. Qe tangangulu ba qe ke tavamate.

¹⁰ Qai vatakulangagei, ba qe qeqera lao gu. Qe golaba, ba qe vaisisongoria pana rarange soku tinoni. Qe doro vei qe ke isongia kai sava ba doru sakasava sa qe isongoria gu.

¹¹ Ka visa turamei pa Koriniti! Kepore kai sa be aru golomia pana mei paranga lao tamugou. Agou sa qu korapamiu pa bulomei agei!

¹² Nake agei sa qe aru mulenia na mei vairoqu lao tamugou, goto agou tu sa qu aru mulenia na

miu vairoqu lame tamigei.

¹³ Kopira ara ma paranga veinigou na qua koburu: na beina sa agou ba muke aru mulenia na miu vairoqu lame tamigei!

Muke toania na toa tadira qaike gigilai na Tamasa

¹⁴ Muke mekarai roiti vaikamu tavitiria ira qaike vasosoto, ura ai mina vei sa na tuvisi beto na sela mai boka vaibaere? Babi ai mina vei na kabere beto na rodomo mai boka mekarai suvere vaikamu?

¹⁵ Ai mina vei na Karisito beto i Beliali na tomate mai boka vaivaegonia na dia roroqu? Babi na sava sa qai mekarai vaiisongainia na tinoni sa vasosoto beto na tinoni sake vasosoto?

¹⁶ Na sa sa qai mekarai vaivajonganania ira na zelepade madina tana Tamasa beto na beku? Ura gita sa na zelepade madina tana Tamasa toana, vei sa pojai Tamasa, pira sau,

<<Ara mana suvere beto mana kanoko pa vaikorapaidi,

ara mana dia Tamasa beto ira sa mai qua tinoni.

¹⁷ Ko inara sa vei sa mu votu taloa lame pana vaikorapaidi

beto mu pikata taloa pana tadira, sau sa na Bangara,

beto muke uliria sira qaike lioso,
beto ara mana vakamugou.

¹⁸ Ara sa mina Tamamiu agou,
beto agou sa muna tuqu marene beto na tuqu rereko ara,

6:16 Jeremae 32.38; Izikeli 37.27. **6:17** Aisea 52.11; Izikeli 20.34, 41; Dodogoro 18.

sau sa na Bangara na Tamasa vivana jola.>>

7

¹ Ira doru taringunguti aipira sa qai lame tadagita, ka visa qua baere jonga, ko sa vei sa gita ta valioso mulenigita mekada pa doru sakasava sake valiosia na tinida beto na gagalada, beto ko ta pangagania na Tamasa ko ta vania doruna noda toa pana toa liosona.

Na qera ti Paula

² Muke aru mulenia na miu roroqu lame pana tamigei. Agei qe oqoro roitinia kai sela lao tana kai tinoni. Qe oqoro valoposoni poata kai tinoni sagei, beto qe oqoro ikoa kai tinoni.

³ Ara qa paranga vei inara nake vei ko ma jutugou agou qau sa, ura qa tei pojai tu perangaina sa agei qe roroqu vivitigigou sagou, ko tanake vaipikatai pana mate babi pana toa.

⁴ Ara qa paranga varene lao tamugou. Qu vaqera vivitigia na buloqu sagou. Qa tavamanoto vatale sara. Pana dorudi na tapata qe gosororia sa sa pugelesiu na qera sara.

⁵ Ura totonai qe lame kamu pa Masidonia, na tinimei ba sake boka minere. Goto na tapata qe gosororia sa qai kole gu pa vailivutaimei ko qai rapatagei pana paranga sira na tinoni beto na matagutu sa kole pa bulomei.

⁶ Ba na Tamasa, isa sa vamanotoria ira na tinoni qai mamata taduanga, sa sa vamanotogei tonai sa lame i Taetusi.

⁷ Ba nake lamena gu isa sa vamanotogei agei, goto na vavakatona tugu vei na veveina agou qu

vamanotia isa. I Taetusi sa ule vanigei sa na veveina qu nyorogua batigei agou, na veveina na miu takulanga, na veveina na miu ngangali ko mu tokanisiu ara qugu, ko kopira qa qeqera vivitigi mule sara.

⁸ Ura bi vei bi vatakulangagou tu sa na qua leta qa kuti laonia ara, ba ara qake mamatania sa qa tei kutia tu sisa. Ba qa nyo mamatania tugu sisa, ura ara qa batia sa na leta isa sa vatakulangagou, ba iapeki totošo papakana gu sa qu takulanga agou.

⁹ Ba kopira ara qa qera, ba nake vei ko qa qerania qu takulanga agou sa, goto ura agou na miu takulanga sa vagabalagou. Ura agou qu takulanga pana soana vei na Tamasa sa nyoroguania ko bu vei, ko agei qeke ngangulugou pana kaki soana sagou.

¹⁰ Ura na takulanga sa varoitia na Tamasa sa vavotua na bei pana toa ko sa taalonia na tinoni, ko sake vaivamamata sa sa vei isa! Ba na takulanga tana kasia gusu sa sa vavotua na mate.

¹¹ Ura mu dogoria tu sira na vua sa votu pana miu toa pa na takulanga sa varoitia na Tamasa ko sa vangangaligou, qu nyorogua nanaqe mulenia na miu toa, quke tavaraguania na uana ikeredi, sa vatutumagou, qu nyorogua vivitigi batisiu, sa ararianigou pana roiti jongana, beto qu vanaqitinia gu sa na vakilasana na roiti ikerena! Pana doru soana qu vatadogoronia sa agou na liosomiu.

¹² Ego ko qa kuti laonia ara tamugou perangana sa na leta isa, nake pana ginuana na tinoni isa sa roitinia na tapata babi pana ginuana na tinoni sa tavapaleka pana toa. Goto na ginuana qa kuti

laonia na leta sa vei ko mu doro vakaberia pa moena na Bangara na miu vairoqu neqina sa lame tamigei.

¹³ Ko inara sa vei sa agei qe tavamanoto.

Ko qe tavamanoto sagei, ba isa mutu qe qera jolania agei sa na veveina sa vaqerai i Taetusi, ura agou doru qu vamomosia na bulona.

¹⁴ Ego qa kemaranigou ara pana ti Taetusi sagou, ko qu oqoro tugu vakeasiu ara sagou. Doru sakasava qe popojanigou agou sa na sosotodi, ko na mei kemara pana ti Taetusi ba sa tabata na sosotona.

¹⁵ Ko na ona vairoqu isa sa lao pana tamugou sa toa vaneqi tonai sa roqu kamua sa na veveina qu ngangali vatabea na vavanau tana, beto na matagutu pangaga qu vadogoronia isa.

¹⁶ Ara qa qera, ura ara qa rangegou sosoto sagou!

8

Na vaivana jongana

¹ Agei qe nyorogua ule vanigou, ka visa tavitimei, sa na veveina na vairoqu vaialona tana Tamasa sa tadogoro pana ekelesia pa Masidonia.

² Ura qai gosororia soku tapata sira ba na dia qera sa pugele nyonyoa, ko qai golaba tu sira ba sake vaqequera sa na dia vaivana.

³ Qai valaoa isa tugu vei qai bokai, beto ko qai jolania tugu isa vei qai bokai. Pana dia nyorogua tugu vei mekadi sa

⁴ qai tepa totokagei ko mai boka somana roiti nabuluniria sira na tinoni tana Tamasa pa Jerusalema qarigu.

⁵ Ko sa jolania tu isa qe rove veinia agei sa qai vei ira! Momoe qai vania mai tu na Bangara sa na dia toa beto sa qai vanigei agei sa na dia toa vei sa nyoroguania na Bangara.

⁶ Ko i Taetusi isa sa tei podalainia tu na roiti api sa qe tepa vivitigia ko mi aru tokai beto mi tokanigou ko mu vaokotia sa na roiti vaitokai qu roitinia pana vairoqu.

⁷ Agou sa qu pugele nyonyoaniria agou sira na boboka pana doru sakasava qu isongoria: pana rarange, pana boboka pana paranga, pana gigigalai, pana ngangali lavatana beto pana miu vairoqu sa lame tamigei. Ko agei qe nyoguania sa mu pugele nyonyoania mutu agou sa na boboka pana roiti vavaia vatale.

⁸ Qa pojaria sa aipira nake vei ko ma garunugou ko mu roitiniria agou qakeu sa. Goto qa pojai ara sa na ngangali vaitokai tadira na goto tinoni vei ko ma dogoro vasosotoa ara sa na sosotona na miu vairoqu qau.

⁹ Ura agou qu gigilaimiu sa na vairoqu vaialona ta noda Bangara i Jisu Karisito. Sa isisongo sisa, ba pana laemiu agou sa golaba sisa, ko pana ona toa golaba isa muna boka isisongo sagou.

¹⁰ Ego ko na veveina na vaivana poata api sa ara ma vanigou na qua rorove. Isa sa pada beto sa garo sa agou mu vaokotia gu sisa qu tei podalainia tu pa aoro sa jola poni, ura agou tugu sa qu podalai roitinia sa na vaiia beto ko na nyorogua vaitokai sa tamugou tugu sa koko vei.

¹¹ Ba kopira sa mu ngangali vaokotia kai muqisi vei qu kole ngangalinia na nyorogua vaitokai, ko mu vaiiania sisa vei qu isongia.

¹² Ura vei na malumu vaiia sa mina koleona, poni sa na Tamasa sa vajonganai sisa na vaiia sa koko vei pana sakasa sa isongia na tinoni, nake pana sakasa sake isongia.

¹³ Nake vei ko na pogoso tadira kaki bi tavakopele ko tamugou bi tavamamata qakeu sa.

¹⁴ Goto vei ko mu taia vaitoto qau, ura pa totošo kopira agou qu isongo vasosoku, ko sa pada gu sa agou mu tokaniria sira qai kole pana qasa. Ko mina vei sa tonai muna qasa sagou beto ko ira mai isongo vasoku, poni sa kode mai boka tokanigou sagou.

¹⁵ Sa paranga sa na Kukuti Tabuna, pira sau, <<Na tinoni sa buti vaikamu vasosokunia na ona sa sake isongo vasoku vivitigi jola, beto ko isa sa buti vaikamunia iapeki gu sa sake qasa sosoto,>> sau.

I Taetusi beto ira na tavitina

¹⁶ Ba agei qe paranga jongana lao tana Tamasa isa sa vakolea pa bulona i Taetusi na ngangali vaitokai veveina tugu sa kole tamigei.

¹⁷ Ura nake vei ko sa vatabea gu sa na tepa tamigei, goto pana ona nyorogua vaitokai mekana isa sa sa vilea ko sa lao tamugou sisa.

¹⁸ Agei qe garunu taviti laonia i Taetusi ina sa na tasimei sa tapangaga pana tadira dorudi na ekelesia pa nona roiti pana vareregena na nongoro jongana.

¹⁹ Ba nake sakasa isa gu mekana sa na veveina na tinoni api, goto na tinoni api sa ira mutu na ekelesia qai udukia ko sa rererege tavitigei agei tonai

qe korapa vagore votua agei sa na roiti vaitokai api. Ko na roiti api sa na valavatana na Bangara beto sa ulenia sa agei qe nyorogua vaitokai.

²⁰ Agei qe ke nyorogua tagogorenia sa na varere-gena na vaivana poata lavatana qe korapa dogoro kopunia api.

²¹ Ura na mei nyorogua sa agei qe nyorogua roitinia sa isa sa jongana nake pana moena gu na Bangara, goto isa sa jongana pana moedi na tinoni tugu vei.

²² Ko qe garunu lao tavitiniria mule sa kai goto tasime i api. Qe tei podekia tu soku toto so sisa ko qe batia sa doru toto so sa ngangali roiti vaitokai sisa. Ba kopira sa ngangali vivitigi jolania sa mi vaitokai sau, ura sa rangegou sagou.

²³ Goto na veveina i Taetusi, sa isa sa na kalequ ara beto sa mekarai roiti tavitisiu ara sisa ko qe tokanigou agou. Goto ira kaki tasime i ira qai lao tavitia isa sa ira sa na tinoni pogoso nongoro tadira na ekelesia beto qai valavatia na Karisito.

²⁴ Ko sa vei sa mu vadogoroniria na miu vairoqu, ko doruna na ekelesia mai vasosotoa beto mai gigilai sa agei na mei tuvisina sa tonai qe vaqatania sa na veveimiu agou tadira na tinoni aipira.

9

Na vaivana tadira na tinoni tana Tamasa

¹ Ego ko na veveina na miu roiti ninabulu lao tadira na tinoni tana Tamasa sa manake kilu kutia ara na veveina.

² Ura qa tei gigilaiqua tu ara sa na miu malumu vaitokai, ko qa tei vaqatania tu ara pana tadira na

tinoni pa Masidonia sa na veveimiu agou pa ia pa Akaia. Pira qauniria, <<Ira na tavitida pa Akaia sa qai tei kole vanaqiti tu podalai tu pa aoro jola poni,>> qau. Ko na miu ngangalinia na vaitokai sa sa vanyoroguarua mule sira sokudi.

³ Ba ara kopira qa garunu laoniria sira na tavitime i aipira ko mi tadogoro votu sa na mei vavaqata veveina na miu nyorogua vaitokai agou sa miki paranga goborona gu. Goto vei ko mu kole vanaqitia na miu vaitokai, vei tugu qa tei pojai tu ara kode muna vei qau.

⁴ Kita vei ko kaki ira na tinoni Masidonia sa mai lame tavitisiu ara pa Koriniti ko mai batigou sagou quke kole vanaqiti poni sa agei sa kode mene kea tonai minake gore votu sa na tekuna na poata. Beto ko manake uli laoa ara sa na kea kode muna gosoria agou.

⁵ Ko sa vei sa ara qa rovea sa sa gosoro gu sa qa tepa vivitigiria sira na tavitida aipira ko mai lao tamugou tonai qa oqoro lao ara, ko mai vanaqiti vakoleria sira na vaivana qu poja vakolea muna roitinia qugu. Ko mina tei tavanaqiti tu sisa tonai mana lao kamu ko mina tabata sagou sa qu valaoa tugu na miu vaivana pana miu nyorogua mekamiu, nake vei ko ara gu qa jujukugou poni sa qu valao.

⁶ Isa qa korapa nyogua pojai ara sa api gu, na tinoni sa uma vavivisa sa mina abu vavivisa tugu, goto isa sa uma vasosoku sa mina abu vasosoku fugu.

⁷ Ira doru tinoni sa mai valaoa sisa qai tei vile veinia tu pa bulodi, nake pana roroqu takulangana babi bu tajujukunia gu, ura na Tamasa sa

tavaraguania sa na tinoni sa vaivana pana qeqera.

⁸ Beto na Tamasa mina boka vapugele nyonyoanigou sira na mana, ko doru totošo munake qasaniria sira na sakasa muna toaniria beto ko muna pugele nyonyoaniria doru roiti jongadi.

⁹ Ko isa vei sa tei pojai tu na Kukuti Tabuna sa pira sau,

<<Isa sa ia vatataleria sira qai vaivasevi;

na ona vaitokai tadira qai golaba sa kole jola kamua na kamua,>> sau.

¹⁰ Na Tamasa isa sa vaniria na kiko ira na tinoni umuma beto sa vaiiania na gagani sa mina ianigou sa dorudi na kiko beto mina vamasururia sira na miu umuma ko muna boka toa vei ira na tinoni tuvisidi sosoto tonai muna iaria ira na tinoni golabadi.

¹¹ Na Tamasa mina vaisisongogou pana doru soana ko muna boka vaiia vatale doru totošo, ko ira na tinoni sa mai vatarasaea na Tamasa tonai mai tekua pana tamigei sira na miu vaivana agou.

¹² Ura na roiti ninabulu qu roitinia api sa sa tokaniria nake mekana gu pana dia totošo tapata sira na tinoni tana Tamasa, goto kode mai pugele nyonyonia tugu vei ira lao tana Tamasa sa na dia paranga jongana.

¹³ Na miu roiti ninabulu api mina ulenia sa agou na miu roroqu sosotona tugu sa qu roitinia, ko ira sa mai valavatia sa na Tamasa ura qu vatabea agou sa na nongoro jongana tana Karisito isa qu ule votunia, beto ko mai valavatania tugu na Tamasa ira sa na veveina qu toka vataleniria sira beto ko ira kaki mutugu.

¹⁴ Beto pana dia vairoqu neqina mai vavara tokanigou. Ura na Tamasa sa tei vabatinigou tu nona vairoqu vaialona lavata.

¹⁵ Gita ta paranga jonganania tana Tamasa sa na ona vaivana lavatana jola sake boka tavavakato pana paranga.

10

I Paula sa vakaberia na ona roitina

¹ Ara Paula mekaqu sa qa tepa vivitigigou pana roroqu beto pana uana momosona tana Karisito. Ko ara tugu sa na tinoni pepeasana gu tonai sa suvere tavitigita goto tonai sa suvere pa souna poni sa vei na tinoni sa varene qugunisiu agou!

² Ira kaki qai pojai sa agei qe toania na toa tadira na tinoni pa kasia gusu qarigu. Ko sa vei sa tonai mana kamugou sara sa mana vanabusiu beto mana paranga vaneneqi sa pana tadira. Ko qa tepagou sagou ko muke vanisiu na lolomo ko ma roiti veinigou inara.

³ Sa sosoto tugu sa na suveremei tugu pa kasia gusu sagei, ba qe ke vaipera pana soana vei qai vaipera ira pa kasia gusu sagei.

⁴ Ura na sakasava vaiperana qe varoitiria agei sa nake sakasava vaiperana tana kasia gusu, goto na sakasava vaipera sa koleria na neqi tu tana Tamasa ko qai boka piararia sira na toba suqutu tadira na kana.

⁵ Qe piaria sira na vavaigua paranga beto dorudi na sakasava ululudi qai turu suqutia na tinoni ko sake boka gigilai na Tamasa, beto qe teku vapinausuria sira dorudi na rorove tadira na tinoni ko mai boka vatabea sa na Karisito.

⁶ Ko qe vanaqiti ko mene vakilasaria sira qaike vatabea na Karisito, tonai muna vatabe vatatalea agou sa na Karisito.

⁷ Agou sa qu dogoro laoria sira na sakasava veveiqu ara qu batiria pana matamiu gu. Ai vei koleona sa na tinoni sa doro veinia isa na tinoni tana Karisito sau? Ego na tinoni vevei isa sa mi doro mule vatalenia mule mekana, ura agei ba tana Karisito tugu kai muqisi vei ira ba tana Karisito tugu qarigu.

⁸ Ura vei ba nyo vanyonyoroa tu ara sa na vavaqatania na neqi sa vanigei agei na Bangara, poni ba ara qake keania sa vei isa. Na neqi isa sa sa vanigei agei isa ko nake piaranigou agou, goto na ovulumiu agou.

⁹ Ara qake nyoroguania ko bi doro vei qa korapa vamatagutugou pana qua leta.

¹⁰ Kaki sa pira qarigu, <<Na leta ti Paula sa qai mamata beto qai neqi, ba totonai sa suvere tavitigita sa kai mumunyalana gu sisa beto ko na ona paranga sa qai kepore veveidi,>> qarigu.

¹¹ Na tinoni vevei isa sa mi gigila vatatalea sa isa qe pojai pana leta totonai qe suvere tavitigou sa kode isa tugu sa mene roitinia totonai mene suvere tavitigou ketakoi.

¹² Agei qe varenenia sa be vaitotonigei babe doro vaitotonigei mekamei pana tadira qai vaporeveveina muleniria mekadi. Goto ira sa qai vakoleria na dia pada mekadi, beto sa qai doro vaitoto muleniria mekadi pana tadira goto tinoni. Sa kepore na roqudi sira!

¹³ Ba agei sa meneke vaqatania sisa sa jolania na pada, goto na vavaqata tamigei sa mina kole gu

pana padana na roiti sa ianigei na Tamasa agei. Ko na roiti tamigei lao pana tamugou sa sa somana tugu pana roiti isa.

¹⁴ Ura vei beke lame sosoto tu kamugou mai agei perangana poni sa kopira qe jolania agei sisa sa pada ko be boka vaqatania. Goto agei tu sa na tinoni momoe qe pogoso lame vatoganigou na nongoro jongana na veveina na Karisito.

¹⁵ Agei qeke vaqatania sa na roiti ketakoi qai roitiniria ira na goto tinoni tu; na roiti vei isa sa sa jolania na pada na Tamasa sa loa vanigei agei. Goto na mei rorove sa totonai mina ijoko sae sa na rarange tamugou poni sa agei ba mina lavata tugu lalaona sa na mei roiti.

¹⁶ Ko agei mene taraenia na nongoro jongana pana gugusu pa kai kale laomiu agou beto meneke vaqatania agei sa na roiti qai tei taroit tu pana ia qai taiania ira na goto tinoni.

¹⁷ Sa paranga sa na Kukuti Tabuna, pira sau, <<Isa na tinoni sa nyorogua vavaqata sa mi vaqatania na veveina na Bangara,>> sau.

¹⁸ Ura nake isa sa vaporeveveina mulenia mekana sa sa tavaraguania na Bangara, goto isa tu na tinoni sa vaporeveveinaia na Bangara sa sa tavaraguania na Bangara sisa.

11

I Paula beto ira na tinoni tagarunu sesekedi

¹ Ara qa nyoroguanigou sa agou buke tupele palenisiu totonai ba vei kai tinoni nyo rururaqu iapeki. Muke tupele palenisiu!

² Ara qa kopu totonigou pana vairoqu tana Tamasa sagou, ura agou sa qu vei na rereko liosona ara tu qa tei vaiviva vania tu na marenena, ko na marene isa sa na Karisito.

³ Ba ara qa matagutunia sa kita kaki mai toni vapirua na roqumiu ko mu noso roroqua agou pana soana sosotona beto na okotona sa na Karisito. I Setani ba sa toni vapirua pana ona soana vaival-oposona si Ivi, ko ara qa matagutunia sa kita mai veinigou ira isa sagou.

⁴ Muke tupele palenisiu ara ura tonai sa lame kai goto tinoni ko sa taraenia na veveina kai Jisu sa goto pana Jisu qe taraenia agei poni ba qu teku vakatapia gu. Beto quke ruavo tekua sa na gagala sa goto pana Gagala qu teku momoea beto ko quke ruavo tugu teku vakatapia sa na nongoro jongana sa goto pana nongoro jongana qu teku vakatapa momoea.

⁵ Ara qake doro veinisiu na kepore veveiqu sa pana tadira na tinoni sesekedi qai gigala muleniria mekadi na tinoni tagarunudi aipira!

⁶ Palu pana paranga qake boboka tugu sara, ba pana gigalai na bobokaqu tugu sara. Ko pana doru totooso beto pana doru soana sa qe tei vakabere vanigou tu agei sapi.

⁷ Ara kepore kai poata ba tepanigou sa tonai qa taraenia na nongoro jongana tana Tamasa pana tamugou. Ara qa vaikete mulenisiu gu ko agou mu taovulu qau. Ko ai vei, qa sela sara tonai qa roiti vei inara?

⁸ Ira goto ekelesia tu sa qai tabarasiu sara, ko kale pu ikoria tu ara sira na goto ekelesia tonai qa roiti nabulunigou sagou.

⁹ Beto totonai qa suvere tavitigou ko ba qasania kaki sakasa, poni qake vajujunogou sagou. Ira tu na tavitiqu qai lame vei pa Masidonia sa qai pogoso lame vanisiu sa doru sakasava qa qasaniria. Ko pana totošo qai jola pori sa qa oqoro vajujunogou ara sagou, ko vuka risa ba maneke isongo vajujunogou tugu sagou.

¹⁰ Pana laena na sosoto tana Karisito sa kole pana taqu, sa ara qa maulunia sa na qua vaqata api sa mineke tavanogoto pana doru eqa pa Akaia.

¹¹ Tonai maneke vajujunogou qau, poni sa ai vei qake roroqugou sa qa vei inara? Dai, na Tamasa sa gigila vataleaona sa ara qa roroqugouqua sagou!

¹² Ara manake beto toania sa na uana qa korapa toania, ko ma teku pale sa na kutana qai vaqatania ira qai gigala muleniria mekadi na tinoni tagarunudi qarigu beto ko qai paranga sa ira ba qai roitinia tugu sa na roiti qe roitiniria agei qarigu.

¹³ Ira na tinoni aipira sa na tinoni tagarunu sesekedi, na tinoni roiti nyonyoravadi beto ko qai vatadogoro mule veiniria mekadi na tinoni tagarunudi tana Karisito.

¹⁴ Ba nake tavaivarurana sa! Ura i Setani tu ba sa boka gu vatadogoro veinia mekana kai mateana tana kabere!

¹⁵ Ko nake tavaivarurana sa bi vei ira na ona nabulu sa bi vatadogoro veiniria ira na nabulu sosotodi tana na tuvisi. Pa vinabebetona sa mai tekua tugu ira sa na vuana na dia roiti ikikeredi.

Na tapata sa gosororia i Paula na tinoni tagarununa

¹⁶ Qa tei pojanigou tu sa, ba ma kai pojanigou mule sa muke doro veinisiu kai tinoni rururaqu sara. Ba vei muna doro veinisiu tugu na rururaqu poni sa ego mu vakatapa veinisiu kai tinoni rururaqu tugu ropi, ko ara ba ma boka tugu vaqata iapeci ropi.

¹⁷ Isa qa pojai kopira ko qa korapa vavaqatani-siu mekaqu sa nake isa vei sa nyoroguanisiu na Bangara sisa, goto isa gu na roiti tana tinoni rururana.

¹⁸ Ba ura sokudi sira na tinoni qai vaqata pana soana tana kasia gusu, ko sa vei sa ara ba ma rajaqua tugu ropi.

¹⁹ Ura agou qu doro veinigou na tavagigalamiu ke, ko ira tu na rururadi qaike tuvisi ba qu tavaraguaniria!

²⁰ Ira tu qai vapinausugou, qai vapuputigou, qai tutinigou dia roroqu, qai doro vagogoregou, babi qai poaragou, ba quke tupele paleniria tugu ke!

²¹ Qa keaqua tugu ko mana pojai ara sapi, ba agei sa qe matagutu roitiniria sira na sakasava vevei inara!

Kopira qa nyoro paranga vei tu kai tinoni rururaqu sara, ba vei koledia sira kaki maike matagutu vaqatania kaki sakasa poni sa ara ba boka vaqatagu.

²² Na tinoni Hiburu sira qarigu? Ara ba kame tugu. Na tinoni Izireli sira qarigu? Ara ba kame tugu. Na tuti lageredi ti Ebarahami sira qarigu? Ara ba kame tugu.

²³ Na nabulu tana Karisito sira qarigu? Kopira sa qa paranga vei kai tinoni kepore sosoto roququ sara, ba ara sa kai nabulu jongana jolaniria ira!

Ara qa roiti viviva jolaniria ira, qa tei tavatome tu pa ruma vaipiu soku totošo, qa tei dori tapipiqolo tu, beto soku totošo qa tata gosoria na mate.

²⁴ Ka lima okokoto totošo sa ira na Jiu qai piqolo-siu sara, ko pana lima totošo ira qai okokoto vani-siu uengavulu sia piqolo.

²⁵ Kue totošo qai piqolonisiu na kolu ira na tinoni Romu, beto kai totošo qai gonanisiu na patu ira na tinoni. Kue totošo sa tapiaranisiu na vaka pa kolo, beto kai rane doruna beto na bongi doruna qa ole pa kolo.

²⁶ Pa sokuna na qua rerege ara qa gosororia sira na tapata pana pie qai nyoro, na tapata pana tadira na tinoni raja ikikodi, na tapata pana tadira na turaqu mekaqu, na tapata tadira na tinoni karovodi, na tapata pana tadira na gusu lavata, na tapata pana qega, na tapata pa ivere, na tapata pana tadira qai tuti sesekea na Karisito.

²⁷ Qa roiti vivivaniria na roiti tapatadi, ko soku totošo qake boka puta. Soku totošo sa keporeni-siu na gagani ko qa burana na kidepe, beto qake vagaroa na poko ko qa gosoria na lomoso.

²⁸ Beto ko koledia mule sira kaki sakasa qake pojaria, beto doru rane sa qa pogosia gu ara sa na roroqu mamatadi ira doru ekelesia.

²⁹ Totonai qai munyala sa kaki tinoni, poni ara ba qa vagigilai tugu na munyala. Totonai qai tatoni vasela sa kaki, poni ara sa qai vaikusi-siu sira qai vaitoni vapiru.

³⁰ Totonai mana vaqata sara, poni mana vaqataniria gu ara sira na sakasa qai vatadogoronia na qua munyala.

³¹ Na Tamasa na Tamana na Bangara i Jisu, isa na Tamasa sa pada ko mina tavatarasae kamua na kamua sa gigilaiona sa ara qake seseke.

³² Pa Damasikasi sa na qavuna sa kole pana kopu tana Bangara i Aretasi sa gelenia sa na gusu lavata pa Damasikasi ko mi aru tamanasiu ara sau.

³³ Ba ara qa tavasikulu gore pana kai leo mane pana kai vuidana na tobana na gugusu ko qa ukunia sisa.

12

Na dodogoro beto na vitigi ti Paula

¹ Kopira mana vavaqata sara. Sake vaitokai sa na roiti vei api, ba kopira sa mana uli laoria ara sa na veveina na sakasava sa vadogoronisiu pana kai dodogoro beto ira na sakasava golomodi sa vagigilanisiu pa buloqu ara na Bangara.

² Ara qa gigilai sa kai tinoni* sa tutia na Karisito ko pana kai totošo na vinamanogamade aoro sa tei jola lao tu poni sa sa tasaputu sae pana vinaue noka sisa. (Ko bi pana tinina sa sa sae isa pa noka, babi pana gagalana gu sa ara qake gigilai, goto na Tamasa gu mekana sa gigilai.)

³ Beto ara qa gigilai sa na tinoni api sa sa tasaputu sae pa gusu jojonga. (Ko bi pana tinina sa sa sae pa gusu jojonga sisa, babi pana gagalana sa ara qake gigilai, goto na Tamasa gu mekana sa gigilai.)

⁴ Sa tasaputu sae pa gusu jojonga sisa ko sa nongororia sira na sakasava qaike boka tavavakato

* **12:2** Na tinoni sa dogoria na dodogoro sa vavakatonía i Paula api sa na veveina mekana gu. Mu doria pikata 1 na 7 ko.

pana paranga tana tinoni ko isa ira na tinoni qaike boka pojai.

⁵ Ko na veveina gu na tinoni api sa ara mana vaqatania. Na veveiqu mekaqu sa maneke vaqatania, goto ira na qua munyala gu sa mana boka vaqataniria ara.

⁶ Ba vei ba nyorogua vaqata sara, sa ara sa maneke vei kai tinoni rururaqu, ura ara sa na sosotona gu sa mana pojai tonai mana vaqata. Ba ara manake vaqata, kita ko agou mu doro vaululu jolanisiu isa na veveiqu qai batia beto qai nongoria pana taqu.

⁷ Beto ko vei ko kita ma doro valavata mulenisiu pana sakasava vaivagabaradi qa dogororia, poni sa qa taiania ara sa kai vitigi pana toa tini. Ko na vitigi isa sa roiti vei na nabulu pogoso nongoro ti Setani ko sa kole koti vivitigisiu beto sa suqutusiu ko qake boka valavata mulenisiu mekaqu.

⁸ Kue totošo qa tepa vivitiginia na Bangara ara sa na veveina api, beto ko mi tateku varijo pana taqu qau.

⁹ Ba aipira sa oe veinisiu sisa, <<Isa na padamu ao sa na vairoqu gu taqu. Ura na qua neqi sa sa okoto vatale totonai sa munyala na tinoni,>> sau. Ko sa vei sa ara qa qera vivitiginia ko mana vaqataniria sira na qua munyala, ko ma teku isongia na vaikopu neqina tana Karisito.

¹⁰ Ko pana laena na Karisito sa ara qa qerania gu sa na munyala, totonai qai poja vivikeresiu, qa gosororia na tapata, qai ngangangulusiu, beto qai aru vivitigisiu. Ura totonai tugu qa munyala sa ara poni qa neqi.

Ira pa Koriniti qai vatakulangia i Paula

¹¹ Qa roiti vei kai tinoni rururaqu sara! Ba agou tu qu roiti veinisiu inara kisa. Ura agou tu ko sa pada bu boka paranga vaporeveveinasiu sara. Sosoto, na kepore tugu veveiqu sara, ba ara sa qa poreveveiqu jolaniria ira qu doro veiniria na miu tinoni tagarunudi poreveveidi jola agou.

¹² Na vinagigilana na tinoni tagarununa soso-tona sa qai taroititi votu tamugou pana uana vangaju; na sakasa ira sa na vinagigila, na roiti vaivagabaradi beto na roiti neqidi.

¹³ Pana soana sa sa qa ngangulugou jolania qa veiniria ira kaki goto ekelesia sagou? Ara tugu ko qake vajujunogou sagou! Mu taleosonisiu ropi sa na roiti jongana qa roiti laonia pana tamugou!

¹⁴ Kopira sa qa korapa vanaqiti ko mana lao ovikigou na vinaue toto. Ba kopira ba ara sa maneke vajujunogou tugu, ura ara nake poata tamugou sa qa nyaqoa goto agou tugu sa qa nyaqogou ara. Ura nake tutina sa ira na koburu sa mai vatana vaniria sira na tinadi na tamadi, goto ira tu na tinadi na tamadi sa mai vatana vaniria sira na dia koburu.

¹⁵ Ara qa malumu vivitiginia sa mana puputi talenigou pana qua isisongo beto qa malumu vanigou tugu vei na qua toa sagou, ko vei beto mi tatoka sa na toa tamugou. Ko vei mana roroqu vivitigi veinigou inara ara, poni sa vavagua gu sa agou ba mu roroqusi tugu sara!

¹⁶ Agou muna vaegoa sa ara qake vajujuno vivitigigou sagou. Ba ira kaki sa qai paranga sa ara sa qa soana nyonyorava ko qa vagonagou pana seseke gu qarigu.

¹⁷ Pana soana sa sa qa veinigou ara? Ira na tinoni pogoso nongoro qa garunu laoniria ba qaike soana nyonyoravagou sagou.

¹⁸ Ara qa tepa vivitigia si Taetusi ko sa lao ovikigou, beto qa garunu vatuti laonia isa sa kai tavitimei qu gigilaimiu agou. Ai vei i Taetusi sa soana nyonyoravagou sagou? I Taetusi ba sake soana nyonyoravagou, ura isa beto ara sa kame gu na mei rorove beto kame gu na mei uana.

¹⁹ Ai vei qu kole rorovea agou doru totošo sa agei qe kole nanaqenigei mekamei pa moemiu agou? Dai! Pa moena tu na Tamasa sa agei qe korapa paranga vei na tinoni sa tutia na Karisito sagei, ko doru sakasava qe roitiniria sa qe roitiniria ko na ovulumiu agou, ka visa qua baere jonga.

²⁰ Qa matagutunia ara sa kita ma lame kamugou poni sa ma batigou mu korapa suvere vei nake isa vei qa nyoroguania, beto ko agou ba mu batisiu ma goto nake isa vei qu nyoroguanisiu ba vei ara. Qa matagutunia sa kita ma batiria na vaipera paranga, na seinia nona sakasa na goto tinoni, na vaikokora, na muino, na poja vivikere tinoni, na kokovasa, na vavatarasae mule beto na vaipiarai lao lame.

²¹ Ara qa matagutu sa totonai mana kai lame ligu sa na qua Tamasa kita mi vakeasiu pa moemiu agou. Ko ara mana takulanganiria sira sokudi qai sela pa totošo qai jola pori ba qai oqoro gabala loaria sira na dia toa pajina, na toa lulasana beto na vaikoi ave lao lame.

13

Na vinabalau bebetona

¹ Api sa mina vinaue totošo mana lame ovikigou ara sagou. <<Na vavakatona vei qu jutua kai tinoni pana sela sa mina boka tavasosoto vei karu babi kue tinoni sa bai batia sosoto beto qai vavakatonía sisa.>>

² Qa tei vaniria tu na paranga vinabalau sira qai sela pa totošo qai jola pori beto ira kaki mule ko mai noso roitiniria na sela. Qa tei paranga vabalauria tu totonai qa lame ovikiria na vinarua totošo, ko kopira sa tonai tu qake korapa suvere tavitiria ma paranga vabalauria, ko tonai mana lame oviki liguria sa manake aru qequeraniria.

³ Qu nyorogua doro vasosotoa agou kisa na Karisito sa paranga pana taqu ko kode muna batiamiu totonai. Na Karisito sa sake munyala tonai sa talegou agou, ba sa neqi pa vaikorapaimiu agou.

⁴ Ura pana munyala sa tavamate sisa, ba kopira sa toa pana neqi tana Tamasa. Agei qe munyala pana mei kole somana tavitia isa, ba pana mei baere lao tamugou agei mene kole tavitia sisa pana neqi tana Tamasa.

⁵ Mekamiu tu sa mu viloto mulenigou beto mu nanasa mulenigou ko mu doro pikatia sa qu korapa aru tamana vamauru pana miu rarange ba dai. Quke gigilai tu agou sa i Jisu Karisito sa kole pana tamugou? Ba vei mina kepore pana tamugou sa na Karisito poni sa qu oqoro lenonia sosoto agou sa na podeke sa ulenia na miu rarange!

⁶ Ara qa rovea sa agou muna bati votuniamiu sa agei qeke vukelenia na podeke.

⁷ Ba agei qe vavara lao tana Tamasa ko agou

muneke roitinia kai sela. Qe vavara vei pira nake vei ko agei me tadoro vei qe tei lenonia tu na podeke isa sa, goto qe vavara ko vei mai doro veinigei tu qe vukele pana podeke ira na tinoni sagei poni ba agou mu roitinia isa sa tuvisi.

⁸ Ura agei meneke boka roitinia kaki sakasava ko mene talea na sosoto, ba mene roitinia gu sa isa mina vareregia na sosoto.

⁹ Ura agei qe qera sa totonai qe munyala beto agou qu neqi. Isa qe vavarania agei sa vei ko agou muna tatuvaka vatale sagou.

¹⁰ Totonai tu qa suvere vasou pana tamugou qa kutia ara sapi, ko totonai mana lame gosorogou sa maneke sasurugou tonai mana varoitia na neqi isa sa vanisiu na Bangara ko na vaiovuluna, nake vaipiaraina.

Na paranga vinabebetona

¹¹ Ego na vinabebetona, ka visa tavitiqu, na bule tamugou. Mu tuvakia na miu uana, mu nongoro vakoititiria na qua paranga vaivanegi, mu mekarai suvere, mu suvere pana bule ko na Tamasa vairoqu beto na Tamasa bule mina suvere tavitigou.

¹² Mu vaiqequera lao lame pana soana vaigosoro tana tinoni sa tutia na Karisito.

¹³ Ira doru tinoni tana Tamasa qai garunu laonia na dia roroqu pana tamugou.

¹⁴ Na vairoqu vaialona tana Bangara i Jisu Karisito, na vairoqu tana Tamasa beto na vaiv-aburo tana Gagala Tabuna mi kole somana tamugou doru.

Luqa Full Bible

The Holy Bible in the Lungga language of the Solomon Islands

copyright © 2024 The Seed Company and Islands Bible Ministries

Language: Luqa (Lungga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

5d1e81f5-a5ad-515f-b060-b232902280e1